

Rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 09.09.1959, sp. zn. 21 Co 384/59, ECLI:CZ:KSPH:1959:21.CO.384.1959.1

Číslo: 39/1960

Právní věta: Soud musí pečlivě zkoumat, zda zabavení třetí třetiny platu dlužníka pro pohledávky na úhradu osobních potřeb (§ 531 odst. 3 o. s. ř.) je v souladu se zásadami socialistického soužití.

Soud: Krajský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 09.09.1959

Spisová značka: 21 Co 384/59

Číslo rozhodnutí: 39

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Výkon rozhodnutí

Předpisy: 142/1950 Sb. § 531 odst. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 39/1960 sb. rozh.

Soud musí pečlivě zkoumat, zda zabavení třetí třetiny platu dlužníka pro pohledávky na úhradu osobních potřeb (§ 531 odst. 3 o. s. ř.) je v souladu se zásadami socialistického soužití.

(Rozhodnutí krajského soudu v Praze ze dne 9. září 1959, 21 Co 384/59.)

Lidový soud civilní v Praze rozhodl usnesením podle § 531, odst. 3 o. s. ř., že pro pohledávku na úhradu osobních potřeb se povoluje zabavení třetí třetiny platu dlužníka do té výše, aby srážkami provedenými na tuto exekuci z 1. a 2. třetiny platu dlužníka byl po případném doplnění z třetí třetiny běžně uhrazována částka 500 Kčs měsíčně, tj. běžné měsíční výživné. Návrh vymáhajících věřitelů na zabavení vyšších částek z třetí třetiny byl zamítnut.

Krajský soud v Praze rozhodnutí soudu první stolice potvrdil.

Odůvodnění:

Zákon v § 531, odst. 3 o. s. ř. dává soudu možnost pro pohledávky na úhradu osobních potřeb na návrh věřitele po slyšení dlužníka vyslovit zabavení třetí třetiny platu dlužníka nebo její části tak, aby to odpovídalo potřebám dlužníka a všech osob, kterým je podle zákona povinen poskytovat úhradu osobních potřeb.

Již ze samotného postavení tohoto ustanovení v zákoně a ze znění tohoto ustanovení lze usuzovat zásadně na výjimečnost použití tohoto ustanovení. Dlužník je chráněn ve svých základních existenčních požadavcích proti tvrdostem, k nimž by mohlo při vymáhání pohledávek dojít, především propočítáváním nezabavitelných částek podle § 531 odst. 1 a 2 o. s. ř. a podle nař. ministerstva spravedlnosti č. 180/1950 Sb. Dále je chráněn ustanovením § 531, odst. 2 poslední věta o. s. ř., podle kterého ze zbytku takto vypočítaného čistého platu lze zabavit jednu třetinu bez omezení, druhou třetinu jen pro pohledávky přednostní uvedené v § 533 o. s. ř., mezi nimiž na prvním místě jsou pohledávky na úhradu osobních potřeb. Má-li být tedy přikročeno při vymáhání těchto pohledávek směřujících především k zajištění výživy nezletilých dětí k zabavení i třetí třetiny platu nebo její části, je třeba velmi pečlivě zkoumat, zda jsou dány podmínky v § 531, odst. 3 o. s. ř. citované, posuzováno podle zásad socialistického soužití a v souladu se zájmy pracujících.

Z podmínek v tomto ustanovení uvedených byly nepochybně splněny první dvě. Vymáhající věřitelé učinili návrh a dlužník byl slyšen. Jde nyní o přezkoumání, zda zabavení třetí třetiny nebo její části odpovídá potřebám dlužníků a všech osob, kterým je podle zákona dlužník povinen poskytovat úhradu osobních potřeb.

Dlužník je povinen poskytovat úhradu osobních potřeb třem vymáhajícím věřitelům. Dále je povinen pečovat o dítě narozené z druhého manželství, nezletilou Helenu, nar. dne 13. 4. 1957. Má se tedy starat o děti ve stáří 9, 7 a 5 let (což jsou vymáhající věřitelé) a dále o dítě dvouleté.

Dlužník tvrdí, že se musí starat také o svou druhou manželku, která není práce schopna. V tom směru si však soud vyslechl dlužníka a zjistil z jeho výpovědi, že jeho manželka v době dlužníkovy výslechu byla u svých rodičů, kde pomáhá při jejich hospodářství, protože její matka byla nemocná.

Z toho plyne, že dlužníková manželka je schopna práce a pracuje, takže dlužník se nemusí starat o její výživu, uváží-li se, že se musí starat o výživu čtyř malých dětí.

Soud dále podrobně prošetřil poměry jak vymáhajících věřitelů, tak i poměry v rodině dlužníkově.

Ze zprávy zaměstnavatelova dlužníka bylo zjištěno, že dlužník měl měsíčně během roku od 1. 5. 1958 do 30. 4. 1959 průměrně 1398 Kčs čistého výdělku, k tomu 70 Kčs přídavku na dítě. Podle zprávy je proti němu vedeno mnoho exekucí pro pohledávky nepřednostní i přednostní.

Ze zprávy zaměstnavatele matky nezletilých vymáhajících věřitelů bylo zjištěno, že matka, nar. dne 9. 12. 1928, za období od 1. 12. 1958 do 30. 4. 1959 měla měsíčně v průměru 1353 Kčs čisté mzdy a 430 Kčs přídavku na děti.

Zaměstnavatel dále hodnotí matku dětí jako dobrou pracovníci s dobrými pracovními výkony. Je členkou výboru žen v závodě. Byla vyhodnocena mezi vzornými pracovníky oddělení a pracuje stále na směny jako dělnice v sušárně.

Ze zprávy péče o mládež bylo zjištěno, že matka vykonává těžkou práci jako dělnice v sušárně chemických závodů; její zdravotní stav je dobrý. Bylí v malém bytě se sestrou, která pracuje v domácnosti a dále s matkou, která je důchodkyní s důchodem 240 Kčs měsíčně. Děti jsou velmi dobře opatřeny, čisté, upravené, slušně vychované, zdravé a obě, které chodí do školy, jsou prvními žáky ve třídě. Nezl. Miroslava vyhrála soutěž STM na klavír v krajském kole. Matka žije spořádaným životem, má dobrou pověst.

Pokud jde o poměry dlužníka, zjištěno ze zprávy odboru pro školství rady ONV, že otec před lety prodělal TBC plic. Dítě z tohoto manželství je zdravé.

Protože dlužník tvrdil, že požádal soud o změnu ve výměře výživného na vymáhající věřitele, zjistil

soud z příslušných soudních spisů, že k poslední úpravě výživného došlo 8. 3. 1958, kdy nebylo vyhověno podnětu otce na snížení výživného, stanoveného v součtu pro všechny tři děti částkou 500 Kčs. Již v tomto usnesení opatrovnický soud uvažoval, že nelze připustit snížení výživného při zvyšujících se odůvodněných potřebách dětí, aby nebyly děti ohroženy na výživě. Byla zdůrazněna vzorná pracovní morálka matky a otci připomenuto, aby podobným způsobem se snažil i on zajistit potřeby dětí a zejména aby jeho manželka použila společných zařízení pro děti a pomohla svým výdělkem řešit otci jeho obtížnou situaci.

Tyto zjištěné okolnosti posoudil soud takto:

Matka bude mít se svým výdělkem, s přídavky na děti a s výživným 500 Kčs měsíčně celkem 2283 Kčs na čtyři osoby. Při tom její děti jsou ještě poměrně malé, dvě chodí do školy, takže její výdělečné možnosti jsou dány zřejmě tím, že jí doma pomáhá matka - důchodkyně a sestra. Nelze proto hodnotit celou částku, nýbrž jen asi 2000 Kčs jako základ pro posouzení. Přejde tedy na osobu asi 500 Kčs měsíčně.

Otec ve své rodině pečuje o dítě velmi malé, jehož odůvodněné potřeby se naprosto nedají srovnat s důvodněnými potřebami vymáhajících věřitelů. Měsíčně má včetně přídavku na dítě 1468 Kčs.

Uvází-li se, že matka vymáhajících věřitelů nemá manželovu pomoc při výchově, naproti tomu dlužník má mít pomoc své manželky, která by se měla zapojit do práce, aby pomohla řešit otci obtížnou situaci, do které se dostal, pak lze souhlasit se závěrem soudu první stolice, že je třeba zabavit třetí třetinu platu dlužníkovu tak, aby měsíčně bylo v každém případě exekučně vymoženo s případným doplněním z třetí třetiny aspoň běžné výživné, tj. 500 Kčs.

Společnost má zájem na tom, aby občané zapojení do pracovního poměru nebyli tvrdě postihováni při exekucích na plat, aby nebyly ohroženy základní požadavky pracujícího člověka. Společnost má však současně eminentní zájem na tom, aby z našich dětí vyrůstali občané zdraví, schopní plnými silami se zúčastnit dovršení socialismu a přechodu ke komunismu v naší vlasti. V daném případě je pak správné stanovisko zaujaté soudem první stolice, že dlužník má plnit aspoň běžné výživné, aby nedoplatky výživného nenarůstaly.

Za daného stavu řešení zvolené soudem první stolice je v souladu s pravidly socialistického soužití a proto bylo napadené usnesení potvrzeno.